

# PRODUCTIEF KRUIDENRIJK GRASLAND

## PRODUCTIEF KRUIDENRIJK GRASLAND, WAT IS DAT?

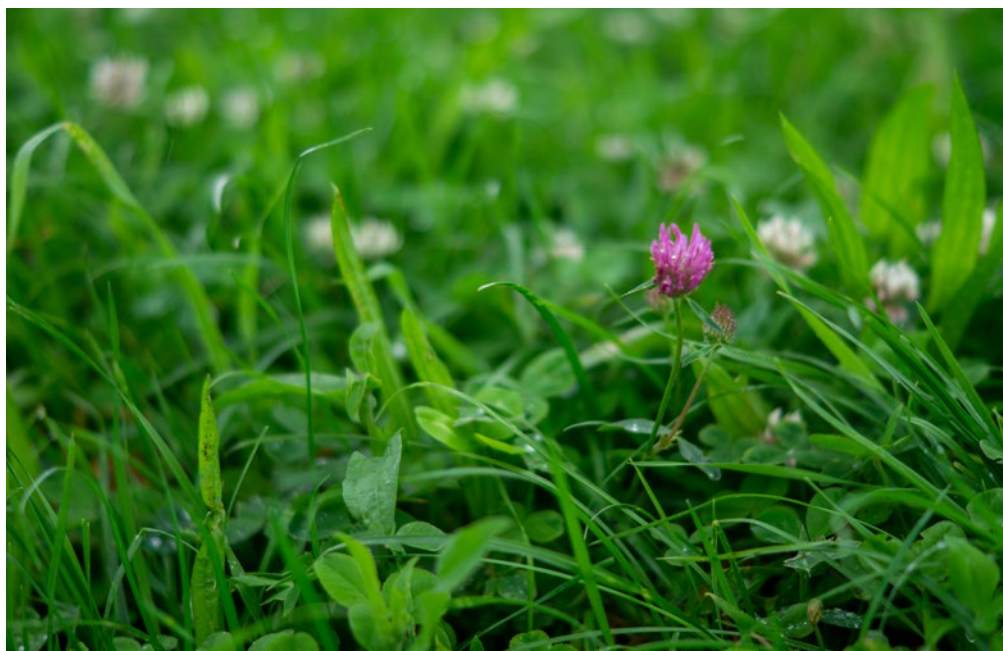
Productief kruidenrijk grasland is een alternatief voor de reguliere productiegraslanden. Het maakt gebruik van de functionele eigenschappen van sommige kruiden om met minder bemesting tóch een hoge opbrengst te halen, met een goede voederwaarde. De meeste mengsels bestaan voornamelijk uit gras met witte klaver, rode klaver, smalle weegbree en cichorei. Door het gebruik van deze kruiden kan het productieve kruidenrijke grasland ook iets toevoegen voor insecten en weidevogels. Sommige van deze productieve kruiden hebben echter een beperkte levensduur waardoor de mengsels tussen 3 en 5 jaar meegaan bij goed beheer. Deze productieve kruidenmengsels tellen vaak mee in duurzaamheidsprogramma's van verschillende zuivelaars. Vanwege de mineralensamenstelling van de kruiden zijn deze kruidenmengsels bovendien vaak gunstiger voor melkgevend vee dan alleen gras.

## HOE BEGIN JE?

Bij de introductie van productief kruidenrijk grasland is het essentieel om goed te kijken naar de concurrentie tussen gras en kruiden. Vooral op veen, waar veel stikstof vrijkomt uit de bodem, krijgt gras al snel de overhand op kruiden en maken die weinig kans. Het beste moment om productief kruidenrijk grasland te introduceren is het aangrijpen van de momenten waarop er al grasland vernieuwd wordt op het bedrijf. In plaats van te kiezen voor regulier grasland kan dit moment benut worden om productieve kruiden te introduceren. Kies voor mengsels waarin **10 kg kruiden per ha** worden ingezaaid in combinatie met 30 kg graszaad. Rondom het moment van inzaai kan er beter niet bemest worden omdat dit vooral het gras stimuleert. Geef de kruiden eerst een eerlijke kans om zich te vestigen. Na de 1<sup>e</sup> snede kan er weer bemest worden. De kruiden kunnen het beste **tussen half augustus en half september** ingezaaid worden.

## MANAGEMENT

Na een geslaagde inzaai is het van belang om de kruiden goed te managen zodat hun levensduur zo lang mogelijk is. Dat betekent goed monitoren van het perceel en bijsturen waar nodig. Het beste beheer bij kruiden is afwisselend maaien en weiden. Zorg er bij het beweiden wel voor dat het vee niet langer dan 3-4 dagen op hetzelfde perceel loopt, kruiden kunnen hier niet goed tegen. En houd rekening met het feit dat een productief kruidenrijk mengsel er in het voorjaar totaal anders uitziet dan in de zomer!



## FACTS



In totaal zijn er 16 deelnemers aan de slag gegaan met kruiden.



Bij de Proeftuin-experimenten is 17 ha productief kruidenrijk grasland ingezaaid.



Bij de Proeftuin-experimenten is 9 ha kruiden doorgezaaid.



Meest kansrijke productieve kruiden

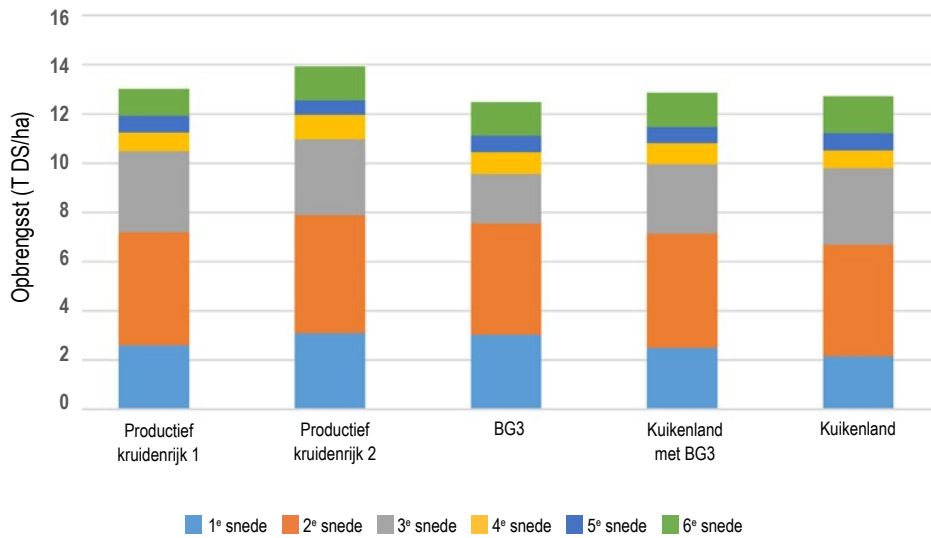
- Gras
- Witte klaver
- Rode klaver
- Smalle weegbree
- Cichorei



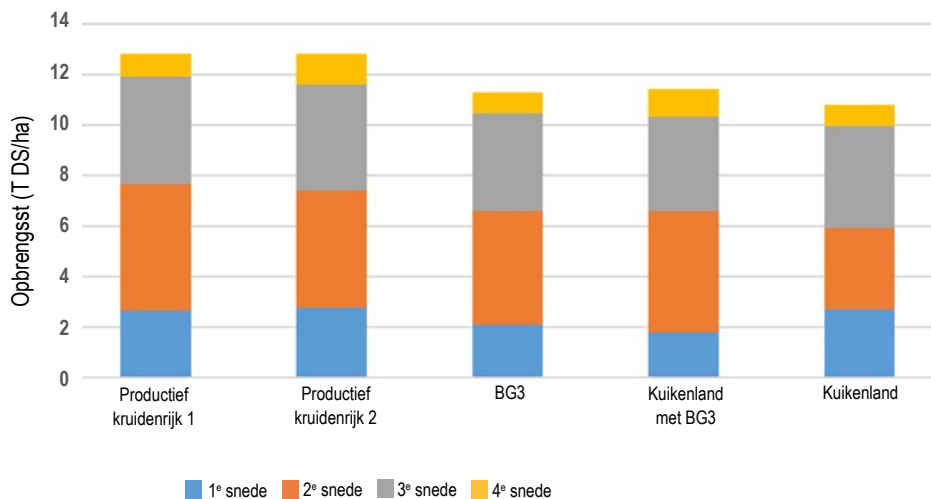
Weidevogels zijn het meest gebaat bij het toepassen van alle soorten kruidenrijk grasland in een mozaïek op een bedrijf. Hierdoor is er altijd voldoende voedsel en schuilplaatsen.



Opbrengsten kruidenrijk Krimpenerwaard - 2019



Opbrengsten kruidenrijk Krimpenerwaard - 2020



## GOED OM REKENING MEE TE HOUDEN

- Bemest niet te veel; kruiden worden verdrongen door gras
- Zaai maximaal 30 kg graszaad per hectare
- Zorg ervoor dat kruiden goed gemengd blijven tijdens het zaaien
- Zaai niet dieper dan 1 cm diepte
- Onkruidbestrijding is lastig, dus begin met kruiden op een perceel met weinig onkruid.
- Veel onkruiden kunnen met tijdig maaimanagement wel onderdrukt worden
- Zaai voor eind september
- Pas op voor een te zware eerste snede na inzaai -> tussen 2.5 en 4 ton DS/ha

## WILT U AAN DE SLAG MET KRUIDEN EN DAAR EENS OVER DOORPRATEN?

Wij brengen graag kennis en ervaring in en denken met u mee. Neem gerust contact op met Pedro Janssen van het Louis Bolk Instituut: [p.janssen@louisbolk.nl](mailto:p.janssen@louisbolk.nl) of Teus Verhoeff van PPP-Agro Advies: [t.verhoeff@ppp-agro.nl](mailto:t.verhoeff@ppp-agro.nl)